

# MIDTRE NAMDAL REGIONRÅD

FLATANGER, FOSNES, NAMDALSEID, NAMSOS OG OVERHALLA

17.02.04

## Regionalpolitisk strategi og omstillingsprogram for perioden 2003-2005

Vedtatt av regionrådet 15.01.2004 sak 02/04, jfr kommunestyrevedtak i

- Flatanger 10.12.2003, sak 057/03
- Fosnes, 17.12.2003, sak 0061/03, og 29.01.2004 sak 007/04
- Namdalseid, 18.12.2003, sak 087/03
- Namsos, 06.11.2003, sak 0071/03
- Overhalla, 02.02.2004, sak 03/04

### 1. Utgangspunkt

Behovet for en regionalpolitisk strategi har sammenheng med et betydelig økt aktivitetsnivå under MNR. Konkrete omstillinger skal om kort tid gjennomføres. MNR har samtidig ambisjoner om videreutvikling og det er derfor behov for en samlet plan for regionrådets virksomhet. Det er viktig at politikerne i regionrådet deltar aktivt og gir svar på bl.a. følgende:

- Utforme mål og retningslinjer for videreutvikling av det eksisterende samarbeidet dvs. samarbeidsordninger som er under utredning eller kommet til beslutningsfasen.
- Jobbe med utviklingsspørsmål og langsiktig organisasjonsmodeller for utviklingsoppgavene.
- Trekke opp en strategi for videreutvikling av MNR-samarbeidet, herunder på hvilket tidspunkt det skal foretas en nærmere avklaring av langsiktig kommunemodell i regionen.
- Gi et foreløpig svar på pressende utfordringer knyttet til det pågående samarbeidet, i første omgang administrativ organisering av regionrådets arbeid.

### 2. To faser er gjennomført

Så langt har samarbeidet mellom kommunene i Midtre Namdal vært gjennom to viktige faser:

- Den første fasen innebar utredning av alternative samarbeids- og kommunemodeller med oppstart i januar 2002. Utredningen ble gitt en bred forankring i regionen og endte opp med at alle kommunestyrene vedtok å etablere Midtre Namdal Regionråd som en strategisk samarbeidsallianse fra 1.10.2002. Gjennom etableringen skjedde tre viktige avklaringer. For det

første valgte kommunestyrene geografisk retning for framtidig integrasjon i oppgaveløsningen. For det andre ble det bestemt at regionrådet skulle være ansvarlig for å initiere, utrede og iverksette nye regionale samarbeidsordninger. For det tredje ble det trukket opp mål og et arbeidsprogram for den strategiske alliansen på kort og lang sikt.

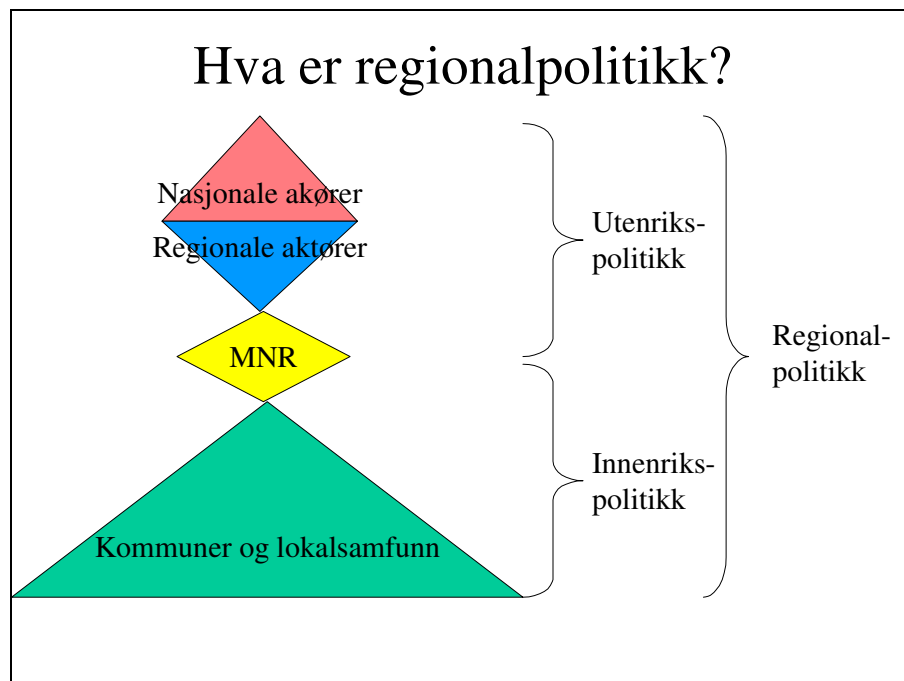
- Den andre fasen startet opp høsten 2002 og omfattet utredning av nye forpliktende samarbeidsordninger på til sammen 11 forskjellige områder. Det ble utarbeidet et beslutningsgrunnlag som nå har vært til behandling og fått tilslutning fra alle kommunestyrene.

## 2. utfordringer

Den regionalpolitiske strategien bør etter regionrådets oppfatning gi svar på de viktigste utfordringene som kommunene står overfor. Utfordringene gjelder ikke bare næring, men utviklingen av kommunene i MNR i et bredt samfunnsmessig perspektiv. Utfordringene er bl.a. knyttet til:

- Kvalitet og effektivitet i tjenesteproduksjonen. Dette handler om å lage gode kompetansmiljøer for offentlig administrasjon og tjenesteproduksjon som ivaretar brukernes behov. Fokus på kompetanse og god ressursbruk er også viktig for å sikre fortsatt kommunalt ansvar for velferdsproduksjonen i en tid hvor statlige løsninger er på fremmarsj. Det er først og fremst disse utfordringene det er tatt tak i så langt.
- Utviklingskraft og påvirkningskraft i samfunnsutbyggingen. Dette handler om næringsutvikling i bred forstand og hva som skal til for å oppnå næringsdrevet vekst i regionen. Utviklingsinnsatsen bør rettes inn mot både det offentlige og det private næringslivet. Den bør omfatte en samordnet lokal og regional mobilisering.
- Levende folkestyre. Kommunene står overfor alvorlige utfordringer knyttet til fallende deltakelse i tradisjonelle kanaler, streng statlig styring og svekket politisk påvirkningskraft. Disse utfordringene er kanskje de mest grunnleggende og vanskelige å gjøre noe med. Langt på vei kan vi si at vi vet at kompetanse og effektivitet i velferdsproduksjonen kan løses gjennom regionalisering og organisering i større enheter. Vi vet også langt på vei at MNR vil ha større påvirkningskraft når det gjelder utviklingsoppgaver enn hva kommunene alene kan klare. Alt dette kan imidlertid få liten mening hvis lokalsamfunnene uttynnes og deltakelsen fortsetter å falle. MNR vil derfor interessere seg mer for hva som skal til for å vitalisere lokaldemokratiet og stimulere til deltakelse. En positiv samfunnsutvikling i MNR er altså ikke bare et spørsmål om effektivisering og regionalisering, men også om demokratisering og lokal mobilisering.

Denne korte analysen tilsier at det er behov for en bred og helhetlig regionalpolitisk strategi. Det blir viktig å definere hva regionalpolitikk i MNR skal omfatte. En tolkning er gitt i figuren nedenfor.



Figuren illustrerer at MNR kan spille en rolle dels i utenrikspolitikken, dels på den innenrikspolitiske arenaen.

Utenrikspolitikken handler om flere ting:

- Felles opptreden og markedsføring av regionen overfor omgivelsene - regionalt, nasjonalt og kanskje også internasjonalt.
- Organisering av mottaksapparat som gjør det attraktivt å desentralisere oppgaver og virkemidler til kommunene fra regionale myndigheter og staten. Den regionale miljø- og landbruksordningen utgjør trinn 1 i etableringen av et slikt mottaksapparat. Trolig har flere av de andre regionale ordningene et potensiale som regionale eller nasjonale fyrstårn med betydelig overføringsverdi til andre kommuner. For å oppnå utviklingseffekter av de regionale ordningene kreves en planmessig og samordnet innsats fra MNR-kommunene. Det er også viktig at overordnede myndigheter bidrar til implementering og utvikling av ordningene.
- Inngåelse av partnerskap og formelt samarbeid med regionale aktører. Både fylkeskommunen og andre regionale utviklingsaktører har behov for stabile, langsiktige og ikke minst legitime partnere i sitt utviklingsarbeid. MNR ønsker å framstå som en interessant samarbeidspartner og vil bidra til et slagkraftig partnerskap.

Innenrikspolitikken handler også om flere ting:

- En forpliktende regional organisering av utviklingsoppgaver, trolig etter samme mønster som ordningene innenfor administrasjon og tjenesteproduksjon. Alvoret i utfordringene og hensynet til at det trengs en kompetent og langvarig innsats kan tilsi en relativt sterk formalisering av samarbeidet, både politisk og administrativt.
- Den handler om hva som rent konkret skal være innholdet i et regionalt utviklingsapparat dvs. hvilke oppgaver som skal løses regionalt og hvilken regional organisasjon som skal være ansvarlig for oppgaveløsningen. Igjen må det foretas en grenseoppgang mellom hvilke oppgaver som skal løses av MNR og hvilke oppgaver som skal løses av hver enkelt kommune. Det regionale utviklingsapparatet kan også overta fylkeskommunale eller statlige oppgaver og virkemidler.
- Innenrikspolitikken handler ikke bare om næringsutvikling, men også om utvikling av administrasjonen og tjenesteproduksjonen - IKT, skole, helse osv. For MNR blir det viktig å følge opp vedtatte regionale ordninger mht. videre prosess og utvikling. Det gjelder bl.a. forsøkene innenfor landbruk og barnevern. Videre vil MNR ta initiativ til utvikling og etablering av nye samarbeidsordninger. I oppfølgingen blir det viktig å sikre en balansert fordeling av vertskommuneansvar for regionale ordninger.
- Innenrikspolitikken bør også handle om innholdet i lokaldemokratiet og arbeid med å finne fram til lokale forvaltningsmodeller som bidrar til lokal mobilisering og deltakelse.
- Innenrikspolitikken handler om intern profilering - en tydelig region og tydelige tjenester for innbyggerne.
- Innenrikspolitikken handler også om å tydeliggjøre den langsiktige kursen for samarbeidet, hvilke hovedmodeller som kan være aktuelle og på hvilket tidspunkt det skal tas stilling til en langsiktig løsning.

Nedenfor følger en oversikt over mål og satsingsområder innenfor utenriks- og innenrikspolitikken. Det er i denne omgang bevisst valgt å legge vekt på mål av organisatorisk karakter, ikke kvalitetsmål eller mål for innsparing på ulike delområder. Det siste må utvikles over litt tid og i fellesskap med andre.

### 3. Prioriterte regionalpolitiske satsingsområder

#### A. Utenrikspolitiske satsingsområder

##### **Mål 1: Utvikle en ny partnerskapsmodell for arbeid med utviklingsoppgaver ifht. fylkeskommunen og andre regionale aktører (Partnerskapsprosjektet)**

- Målet er å finne fram til en hensiktsmessig oppgavefordeling og arbeidsfordeling mellom regionale aktører og regionrådet med sikte på samordning, brukerorientering og større utviklingseffekt av eksisterende virkemidler.
- Partnerskapet etableres gjennom et samspill mellom MNRs utviklingsapparat (innenrikspolitisk satsing), pågående prosjekter som MNR-kommunene er engasjert i og regionale utviklingsmiljøer i Nord-Trøndelag.
- MNR vil også vurdere et nært samarbeid med naboregioner, for eksempel regionrådene i ytre og indre Namdal, Kystgruppen, kommuner som inngår i FRONT-prosjektet etc.
- Partnerskapet utvikles i en formalisert prosess mellom MNR og ansvarlige regionale aktører. Deltakelse og organiseringen av prosjektet vurderes nærmere i forbindelse med arbeidet med et regionalt utviklingsapparat.

##### **Mål 2. Ekstern profilering av MNR**

- Målet er at MNR skal framstå som en tydelig region i Trøndelag og en region som viktige beslutningstakere i andre deler av landet har hørt om.
- MNRs-årskonferanse: Denne opprettes som en fast institusjon for diskusjon av samarbeids- og kommunemodeller. Den vil være kommunenes årlige omstillingskonferanse med nasjonale og regionale aktører tilstede. Konferansen må planlegges i god tid og det bør vurderes å sette ned en arbeidsgruppe for å følge opp.
- MNRs-nettside: Regionrådet ønsker å lage en bedre og mer oppdatert hjemmeside for MNR med link til hver av kommunenes hjemmesider. Regionrådet bør vurdere å søke om utviklingsstøtte til den praktiske utformingen. Rådmennene og IKT-gruppen følger opp.
- Profilering: Regionrådet ønsker å utvikle en felles visjon og evt. et slagord som kan følge regionrådets logo. Det bør vurderes å sette ned en arbeidsgruppe for å komme med innspill til image-skapende virkemidler.

#### B. Innenrikspolitiske satsingsområder

##### **Mål 3: Iverksetting av nye regionale samarbeidsordninger fra 1.1.04.**

###### **Delmål 1: Aktivitets- og tidsplan for høsten 2003 utarbeides.**

Rådmannsgruppen og personalgruppen vil ha et spesielt ansvar for å følge opp vedtakene i kommunestyrene, herunder avklare gjenstående spørsmål, sørge for

tilsetting, håndtering av omstilling osv. Rådmannsgruppen lager en aktivitets- og tidsplan for kommende halvår. Arbeidsfordeling og behov for kapasitet bør framgå.

**Delmål 2: IKT-strategien etableres som nasjonalt fyrtårnprosjekt i samarbeid med KS og HØYKOM.** Politikerne er kjent med at Rådmennene, som er styringsgruppe for IKT-gruppen, har vært i kontakt med KS/HØYKOM som kan være interessert i å etablere et nasjonalt fyrtårnprosjekt for anvendelse av bredbånd/IKT-basert tjenesteutvikling. Regionrådet mener dette bør løftes fram som et høyt prioritert tiltak. Begrunnelsene er flere: fordi en forsterket felles IKT-satsing løser viktige utfordringer i kommunene, fordi IKT er en forutsetning for nesten alt regionalt samarbeid, fordi det er store penger å spare på felles IKT-løsninger, fordi det kan gi et teknologisk og kompetansemessig utviklingsløft og fordi det gjør regionen til en synlig aktør. Regionrådet legger også vekt på at MNR-kommunene allerede har høstet viktige erfaringer som sannsynligvis har stor overføringsverdi til andre kommuner.

**Delmål 3: Miljø- og landbruk - trinn 2 utredes og planlegges før 1.1.04.**

Trinn 2 omfatter utredning av minst fire problemstillinger. For det første bør det startes opp et arbeid med å klargjøre utfordringer og en flerkommunal strategi for satsing på utviklingsoppgaver innenfor miljø og landbruk. For det andre bør dimensjoneringen mht. personell- og ressursinnsats for å ivareta utviklingsoppgavene klargjøres i lys av behovene. For det tredje bør spørsmålet om organisatorisk tilknytning drøftes, herunder på hvilken måte den regionale miljø- og landbruksforvaltningen kan inngå i et regionalt utviklingsapparat (se nedenfor). For det fjerde bør behovet for en politisk styringsordning klarlegges. Regionrådet ønsker at disse spørsmålene utredes av en arbeidsgruppe med frist 1.1.04. Regionrådet legger samtidig vekt på at det er viktig å lykkes med etablering av en regional forsøksordning for forvaltningsoppgavene fra 1.1.04. De ansatte, organisasjonene og næringen bør varsles om at trinn 2 er under utredning. Rådmennene bør ta ansvar for forsøksprosessen mot KRD. Regionrådet bør være representert på viktige møter. Rekruttering av styreleder og leder til nyordningen bør gis høy prioritet.

**Delmål 4: Barnevern - iverksetting av forsøket gis høy prioritet.** Rådmennene tar ansvar for forsøksprosessen mot KRD. Regionrådet bør være representert på viktige møter. Rekruttering av styreleder og leder til nyordningen bør gis høy prioritet.

**Delmål 5: Utviklingsstøtte til regionale ordninger**

- Regionrådet ser det som viktig at ledere og personell i de nye regionale samarbeidsordningene får støtte og hjelp til å komme inn i sine nye roller. Kompetanse- og lederutviklingstiltak bør vurderes så snart de nye organisasjonene er etablert 1.1.04.
- Rådmennene bes rapportere om behovet for kompetanseutvikling/ lederutvikling på de ulike områdene. Rådmennene bes også vurdere

muligheten for eksterne utviklingsmidler til leder- og kompetanseutvikling i 2004.

**Mål 4: Beslutningsgrunnlag for nye regionale tjenesteordninger utarbeides innen 1.1.04.**

Regionrådet ser det som viktig både å videreutvikle eksisterende samarbeidsordninger og utvikle nye fellestiltak. Regionrådet ser det som ønskelig å komme i gang med utredninger av nye samarbeidsordninger på bl.a. følgende områder:

- Skole - regional pedagogisk utviklingsavdeling inkl. PPT. Rådmennene får i oppgave å videreutvikler et beslutningsgrunnlag basert på rapport fra skole- og barnehagegruppen som har fått et nytt mandat.
- Rådmennene bes komme med forslag til samarbeidstiltak og samordning av administrasjon og spesialiserte tjenester innenfor helse-og sosialsektoren. Regionrådet ønsker i første omgang en drøfting av aktuelle samarbeidsområder med sikte på videre oppfølging.
- Samarbeid med statlige helseforetak - Sykehuset i Namsos og Helse Midt-Norge. Regionrådet vil ønsker å følge opp initiativet til et samarbeidsprosjekt som er kommet fra Helse Midt-Norge. Andre kommuner i Namdalen holdes orientert om prosjektet.
- Kommuneoverlege. Den regionale modellen som iverksettes i Midtre Namdal kan være interessant som forsøksmodell for organisering av miljørettet helsevern og smittevern også i andre kommuner. Regionrådet ser behov for utviklingsmidler til implementering og dokumentasjon av ordningen og vil ta initiativ til en prosess mot regionale og nasjonale aktører.
- Regional kulturminneforvaltning. Regionrådet betrakter en felles satsing på kulturminneforvaltning og evt. øvrige kulturoppgaver som et viktig satsingsområde i tiden framover. Det bør nedsettes en arbeidsgruppe for å kartlegge eksisterende kompetansemiljøer og fremme forslag til framtidig organisering av oppgavene.
- Vertskommunestatus for offentlig kompetanse på havbruk. Regionrådet ønsker å utvikle en strategi for satsing på kystbaserte næringer, inkl. framtidig organisering av den offentlige kompetansen i regionen. Oppfølgingen bør i første omgang skje i regi av næringsgruppen, jf. nærmere omtale nedenfor.
- Felles brann- og redningstjeneste. En felles ordning foreligger ferdig utredet. Rådmennene bes melde tilbake til regionrådet vedrørende innføring av en felles brann- og redningstjeneste etter avklaring av gjenstående spørsmål.

**Mål 5: Etablering av et regionalt utviklingsapparat i 2004**

- Det regionale utviklingsapparatet bør trolig omfatte næring, landbruk, miljøvern og planlegging.
- Det nedsettes én eller flere arbeidsgrupper med ansvar for å fremme forslag til organisasjonsmodell, oppgaver og strategi på de aktuelle områdene. Frist for rapportering settes til 1.1.04. Rådmennene bes fremme forslag til mandat og deltakelse i arbeidsgruppen(e) med sikte på behandling i regionrådet så snart som mulig.
- Næring: Næringsgruppen bør organiseres som en felles administrasjon under MNR med ansvar for administrasjon av næringspolitiske virkemidler (regionalfond, oppfølging av RUP etc), samt utarbeidelse av en næringspolitisk strategi med oversikt over aktuelle næringspolitiske satsingsområder (næringsfondet, næringshage, kyst-havbruk, reiseliv/turisme, infrastruktur.) Regionrådet ser for seg at næringsgruppen bør lage en oversikt over viktige næringspolitiske satsingsområder og fremme forslag til organisering av arbeidet med en næringspolitisk strategi for MNR. Det er ønskelig at næringsgruppen også gjennomfører en kartlegging av regionens kompetanse og utviklingsmiljøer innenfor havbruk/kystbaserte næringer.
- Planlegging: Målet bør være å utarbeide en felles regionplan for MNR-kommunene. I første omgang kan dette handle om å samordne deler av kommuneplanprosessen og utarbeide en regionplan for overordnede utviklingsspørsmål. Muligheten for forsøk med et interkommunalt planapparat bør undersøkes. Innhold, organisering og tidsplan for utarbeidelse av en felles regionplan bør trekkes opp av arbeidsgruppen.
- Landbruk. Regionrådet ønsker å utvikle en flerkommunal strategi for kommunenes satsing på utvikling og omstilling innenfor landbruket. Aktuelle mål kan være: (1) Økt markedsandel for tradisjonell husdyrproduksjon/volumproduksjon med utgangspunkt i regionens samlede produksjonsmiljø (2) Kreativ og utviklingsorientert satsing på nisjeproduksjon, videreforedling, bygdeutvikling og alternative næringsveier (3) En samordnet politikk for eiendomsutvikling og arealpolitikk i regionen. Regionrådet legger vekt på at de regionale utviklingsressursene innenfor landbruk bør være godt tilgjengelige for brukerne i de enkelte kommuner, for eksempel gjennom faste kontordager for utviklingspersonell.
- Miljøvern. En tilsvarende strategi bør utarbeides for kommunenes satsing på miljøvern, naturforvaltning og friluftsliv.

**Mål 6: Lokaldemokratiprojekt - modellutvikling på Otterøya og Jøa**

Regionrådet ønsker å ta initiativ til et demokratiprojekt for å finne ut hvilke oppgaver som er interessante å påvirke for innbyggerne, dernest finne fram til en

hensiktsmessig politisk og administrativ organisering av det lokale arbeidet som del av det øvrige lokale selvstyre. Regionrådet mener dette er et viktig satsing av bl.a. følgende årsaker:

- Både kommunene og regionen er avhengig av tydelige og engasjerte lokalsamfunn som kan være en ressurs i utviklingssammenheng og som kan bidra til en bedre oppgaveløsning ut fra lokale forutsetninger.
- Det er viktig at lokalsamfunnene føler at de blir satset på og får støtte fra kommunene parallelt med at det arbeides med å bygge opp sterkere regionale kompetansemiljøer. Regionrådet legger vekt på at det må satses lokalt for å lykkes regionalt. Det gjelder også motsatt - for å lykkes lokalt må det tenkes regionalt. Begge deler er viktig.
- Det er behov for mer kunnskap om hva som er typiske lokale oppgaver og hvordan disse kan organiseres og styres før det tas stilling til langsiktig kommunemodell i neste kommunestyreperiode.

Regionrådet har foreløpig drøftet en tilnærming der det utvikles konkrete lokalstyrekonsepter i nær dialog med utvalgte lokalsamfunn/kommuner. I prosjektet kan det for eksempel utvikles en avlastningsstrategi for Fosnes kommune, herunder en områdeorganisering for Jøa og evt. Salsnes/Namsosnære områder. Videre kan det utvikles en modell for lokal mobilisering gjennom kommunedelsorganisering på Otterøya med utgangspunkt i Otterøy kulturforum. Også andre områder kan inkluderes i prosjektet, for eksempel Bangsund, Klinga, Utvorda/Statland og Skage.

I prosjektet bør det klargjøres om lokale interesser, ressurser og behov er ulike mellom de utvalgte områdene. Tilsier avlastningsstrategien (Fosnes) og mobiliseringsstrategien (Otterøya) at det er behov for ulike lokale forvaltningsløsninger? Snakker vi om en ny type lokalkommune i tilfelle Fosnes og en annen form for lokalstyre på Otterøya? Er det grunnlag for å lage en standardløsning, et nytt lokalstyrekonsept som kan tilbys andre områder med liknende behov?

Med modell kan det forstås:

- En konkretisering av lokale oppgaver/type saker dvs. oppgaver som har et lokalt nedslagsfelt og som er interessante for innbyggerne å påvirke.
- En konkretisering av nødvendige virkemidler og forutsetninger for at det skal være interessant å utvikle et sterkere lokalstyre rundt typiske lokale oppgaver.
- En konkretisering av politiske og administrative organisasjonsmodeller som ivaretar både lokale behov i områdene og i kommunene.
- En klargjøring av myndighets- og rollefordeling mellom lokalstyret og kommunestyret, herunder på hvilke områder lokalstyret kan ha beslutningsmyndighet versus rådgivende funksjoner.

Lokalstyret kan for eksempel ha ansvar for/bestå av:

- 1. linjeansvar for alle tjenester/offentlige ordninger som er rettet mot publikum (offentlig servicekontor for kommune og stat). Evt. samlokalisert med viktige institusjoner og øvrige administrasjoner som finnes i lokalsamfunnet.
- Egne lokale tjenester - ”rent og pent tjenester”, bibliotek, brannvern, treffsted osv.
- Høringsorgan for alle plan- og reguleringsaker som berører lokalsamfunnet, evt. beslutningsrett i visse typer lokale saker - byggesaker/lokaliseringssaker etc.
- Lokal kulturkoordinator med ansvar for lokal stimuleringspott
- Lokal næringskoordinator med ansvar for lokal stimuleringspott

Lokaldemokratiprojektet kan også omfatte andre problemstillinger, som for eksempel:

- Utarbeidelse av en status for lokaldemokratiet, herunder det tradisjonelle kommunedemokratiet (kommunevalg, deltakelse i partier, verv, arrangerte folkemøter etc.), aksjonsdemokratiet (opprop, protest etc.) og institusjonsdemokratiet (ulike former for brukerrepresentasjon).
- Gjennomføring av en opinionsundersøkelse blant innbyggerne om demokrati og andre utviklings spørsmål.

Regionrådet ønsker at rådmennene på denne bakgrunn skal trekke opp mål og rammer for et utviklingsprosjekt med sikte på gjennomføring 1. halvår 2004.

#### **Mål 7: Intern profilering av MNR**

- Regionalt forum: Regionrådet ser behov for å styrke den regionale samtalen og vil ta initiativ til et regionalt forum for politikktutvikling. Dette vil ha form av løpende strategi/temamøter i tilknytning til regionrådets samlinger.
- Innbyggerinformasjon-husstandsprosjyre. Regionrådet har vedtatt at Nabonytt skal utgis 2 ganger pr. år. Ekstern finansiering bør vurderes. Rådmennene følger opp.
- Rollefordelingen internt i regionrådet og i forhold til kommunene legges inntil videre opp som følger:
  - Regionrådet skal være i beredskap for at det blir tatt fatt i saker av regionalpolitisk betydning. Daglig ansvar legges til leder, men det tilligger også et særskilt ansvar hos ordfører i den kommune hvor saken oppstår.
  - Politiske innspill fra partier kanaliseres gjennom hver enkelt kommune. Arbeidsgrupper og fagområder i kommunene må spille inn sine bekymringer i sin kommune.

- MNR skal ta en ledende rolle i regionale saker med betydning for hele Namdalen. Regionrådet vil foreta formelle henvendelser til nabokommuner i aktuelle saker og prosjekter med et større regionalt nedslagsfelt. Ordførerne har et spesielt ansvar for å holde andre kommuner løpende orientert om MNR-samarbeidet.
- I utenrikspolitiske sammenhenger bør normalt både politikerne og rådmannsgruppen være representert. Deltakelsen drøftes i regionrådet i tilknytning til den enkelte sak. I hastesaker har leder i samråd med ordførerne ansvar for nærmere avklaring. Regionrådet vil senere drøfte behovet for en permanent arbeidsfordeling mellom politikerne knyttet til oppfølging av ulike politikk- og arbeidsfelt.
- Alle faggrupper og alle kommunalt ansatte har ansvar for å melde fra om viktige saker og stille sin kompetanse til disposisjon hvis det er behov for felles handling. Informasjon om dette videregives til de ansatte av rådmennene.

**Mål 8: Forsterking av regionrådet fra 1.1.04**

- Skifte av leder og sekretariat for regionrådet skal etter planen skje 1.10.2003.
- For å sikre nødvendig kapasitet og kontinuitet i den videre oppfølging ser regionrådet behov for en permanent administrativ ressurs. Et permanent sekretariat bør etableres snarest mulig. Rådmennene bes fremme forslag til en løsning med sikte på behandling i regionrådet så snart som mulig.
- Regionrådet ser foreløpig ikke behov for endringer i den politiske organiseringen. Regionrådet ser at etableringen av et regionalt utviklingsapparat kan bety at politikerne får en mer formell posisjon som styringsorgan med beslutningsmyndighet i visse typer regionale spørsmål. Det vil være naturlig å drøfte endringer i den politiske organiseringen etter at behovet for politisk styring er avklart på konkrete områder. Dette vil skje i løpet av 2004.

**Mål 9: Avklaring av langsiktig kommunemodell skal skje i inneværende kommunestyreperiode, inkl. evt. folkeavstemning.**

Modeller for langsiktig samarbeid innen MNR-området skal utarbeides i kommunestyreperioden 2003 – 2007.

- Regionrådet ser for seg en grovinndeling av det videre arbeid i tre faser:
  - Implementeringsfase i 2004 med omstilling til nye regionale ordninger.
  - Fase for videreutvikling og helhetlig omstilling i 2004/2005.
  - Fase for evaluering av regionrådets arbeid og utarbeiding av langsiktig samarbeidsformer i 2004-2007.

- Når regionrådet mener en har nok grunnlag for en evaluering av de igangsatte forsøksordningene, ønsker regionrådet at rådmennene fremmer forslag til eget prosjekt om langsiktige kommunemodeller og samarbeidsformer. Ulike modeller bør utredes.
- Regionrådet vil ha utarbeidet minimum to modeller:
  - a) Regionkommunemodell, inkl. kommunedelsorganisering og virkemidler for å ivareta lokale behov for utvikling og påvirkning
  - b) Opprettholdelse av dagens kommuner, supplert med en formell og forpliktende interkommunal organisering av kompetansekrevende oppgaver.

Dernest bør viktige konsekvenser utredes, og det bør lages en sammenstilling av sterke og svake sider ved ulike organisasjonsløsninger. Prosjektet skal gjennomføres i nær dialog med regionrådet og kommunene.